

Uppföljning av målen i RAS för vit herdehund för 2024

Ras specifik Avelsstrategi RAS reviderades under 2022–2023 och godkändes av SKK 2023.

Rasen har därför ett RAS som är giltigt för 2023–2027.

Nedanstående mål har i nämnd prioriteringsordning för avel funnits fastställd sedan vårt första RAS 2013.

1: **Hälsa** - Höftledsdysplasi HD, Armbågsdysplasi ED, Inavelsgrad

2: **Mentalitet** - Mentalbeskrivning hund

3: **Arbetsegenskaper** - Arbetsmeriterande hundar

4: **Exteriör** - Utställning och exteriörbeskrivning

Dessa fyra punkter ska alltid ses som en riktlinje i avelsarbetet. Avelsbas och genetisk struktur anses höra till kategorin hälsa.

Strategier för att nå målen finns att läsa i RAS-dokumentet.

Finns på vitherdehundklubb.se under avel och hälsa

Antal registreringar

ÅR	KULLAR	TIKAR	HANAR	TOTALT	VARAV IMPORTER
2010	19	83	88	171	10
2011	16	54	45	99	7
2012	21	74	71	145	10
2013	13	56	44	100	9
2014	14	47	53	100	13
2015	10	40	31	71	14
2016	14	44	50	94	14
2017	14	40	52	92	15
2018	15	69	60	129	13
2019	12	41	47	88	13
2020	14	48	53	101	17
2021	14	48	42	90	15
2022	11	31	41	72	13
2023	8	36	27	63	9
2024	13	45	51	96	8

Importerade/registrerade hundar 2024

Regnr	Namn	Kön	Land
SX13528/2024	Secret Diamonds Overdose Of Beauty	T	Nederländerna
SX15055/2024	Secret Diamonds Over The Moon For Y	T	Nederländerna
SE16557/2024	Royal White Wolves Chayenne	T	Polen
SE17553/2024	Riot Leader's Fiona	T	Finland
SE39844/2024	Clockwork Shepherd Firewall	H	Polen
SE44251/2024	Albus Lupus Ki-Lu Nr.tia	T	Norge
SE49010/2024	Legend Of White Viking	H	Tyskland

MÅL 1: HÄLSA

Avelsrekommendationer avseende hälsa.

Att enbart avla på friska hundar, samt att ta hänsyn inte enbart till de två föräldradjurens hälsa utan även till hälsan hos andra släktingar, så som kullsyskon, mor- och farföräldrar, kusiner och halvsyskon. Det rekommenderas att varje kull utvärderas noggrant avseende hälsa innan de respektive föräldradjuren eventuellt får en till kull.

Kortsiktigt mål: Fem år

Öka den genetiska variationen. Öka antalet individer som går i avel. Minska den stamtavleberäknade inavels ökningen till maximalt 1%. Skapa förståelse för att en enskild hund, utifrån rådande population inte bör lämna efter sig mer än max 25 valpar alternativt max 4 kullar. Det högsta lämpliga antalet avkomor efter en hund är 8-9 valpar.

NULÄGE:

COI har ej använts så okänd inavelsgrad räknad på DNA. Stamtavleberäkningen 2024 låg på 0,1%. Under året användes ingen matadorhanhund. En kull söker dispens för registrering och ev inmönstring och inga hundar användes i avel innan 24 månaders ålder. Ingen upprepad kombination har gjorts. Fyra kullar med ena föräldern hade fem på skott.

Långsiktigt mål: Tio år

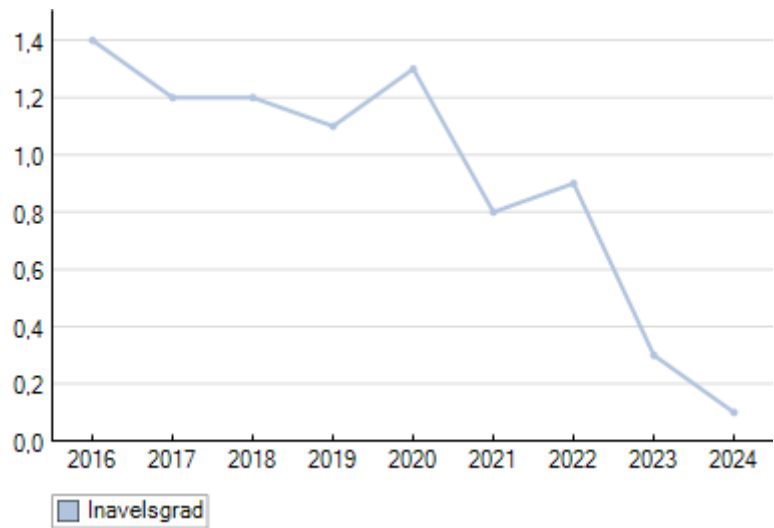
20–30% används i avel. DNA ligger till grund för inavelsberäkningen. DNA används för inavels beräkningen har stor genetisk variation

Inavel			
ÅR	KULLSNITT	INAVELSGRAD	COI i dagsläget inga resultat
2010	8,5	0,3	
2011	5,5	0,1	
2012	7,0	0,4	
2013	5,5	0,2	
2014	6,2	0,1	
2015	6,8	0,3	
2016	4,9	1,4	
2017	6,7	1,2	
2018	6,9	1,2	
2019	6,4	1,1	
2020	5,4	1,3	
2021	5,4	0,8	
2022	6,2	0,9	
2023	5,8	0,3	
2024	6,6	0,1	

Inavelsgrad fördelning parningar

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Upp t.o.m. 6,25%	11	12	13	10	8	13
6,26% - 12,49%	1	2	1	1	0	0
12,5% - 24,99%	0	0	0	0	0	0
25% -	0	0	0	0	0	0

Inavelstrend

År	Medelvärde kullstorlekar	Antal kullar
2014	6,2	14
2015	6,8	10
2016	4,9	14
2017	6,7	14
2018	6,9	15
2019	6,4	12
2020	5,4	14
2021	5,4	14
2022	6,2	11
2023	5,8	8
2024	6,6	13

Avelshundanvändning hanar utvärdering 2024

Följer RAS	Regnr	Namn	Andel valpar 2024	Antal kullar 2024	Antal kullar totalt	Antal valpar totalt	Kullindex 2024
Ja	VDHBV2018R02171	King Abas Vom Weissen Birkenstolz	9,3%	1	3	21	ED: 99 HD: 98
Nej	SE37125/2020	Albus Lupus Ri-Na Gringo	19,8%	2	3	20	ED:101/104 HD: 99/104
Nej	SE32811/2020	Rolling Dog's Oliver	8,1%	1	2	13	ED:102 HD:101
Ja	DK15767/2021	Of Trebons Berger Blanc Watermelon	11,6%	1	1	10	ED:- HD:-
Ja	SE41689/2019	Thunder Of Magic Ajax	8,1%	1	2	9	ED:104 HD:99
Ja	BIJLG23019742	Aschando	2,3%	1	2	8	ED:105 HD:113
Ja	CMKUACO3349/14	Casper Of Merry Dream	9,3%	1	1	8	ED:- HD:-
Ja	VDH/RWS18/3255	Youtube King Vom Sutumer-Grund	9,3%	1	1	8	ED:- HD:-
Ja	NO55964/17	Buck Av White Wolf Dream	7,0%	1	1	6	ED:- HD:-
Ja	VDH/RWSU0008	Zoom la Blankpapilio	7,0%	1	1	6	ED:- HD:-
Ja	SE45421/2016	Strandkungens Illusion	4,7%	1	1	4	ED:102 HD:103
Ja	SE58664/2020	Torpjantan's Alex	3,5%	1	1	3	ED:94 HD:105

Avelshund användning tikar utvärdering 2024

Följer RAS	Regnr	Namn	Andel valpar 2024	Antal kullar 2024	Antal kullar totalt	Antal valpar totalt	Kullindex 2024
Nej	SE49503/2017	Opium Las Kornas	7,0%	1	3	21	ED:- HD:-
Nej	SE16241/2020	Alexis Av White Rewyr	8,1%	1	3	20	ED:104 HD:99
Ja	SE46078/2017	Frostflake's Veni Vidi Vici	7.0%	1	3	19	ED:- HD:-
Nej	SE12613/2020	Born To Win Warrior Savoy	10,5%	1	2	15	ED:101 HD:99
Nej	SE52267/2018	Suebull's Galadriel	9,3%	1	2	14	ED:- HD:-
Ja	SE39465/2018	Riddarängens Endless Love	9,3%	1	2	13	ED:104 HD:104
Ja	SE52849/2018	Falling In Loves Chanel	2,3%	1	1	12	ED:105 HD:113
Nej	SE59607/2020	Made Of Snow Boskop Kila	11,6	1	1	10	ED:- HD:-
Nej	SE22636/2019	Frostflake's Zuper Zoe	9,3%	1	1	8	ED: 98 HD:99
Ja	SE34323/2021	Sunnantorps Queen Qala	9,3%	1	1	8	ED:- HD:-
Nej	SE55202/2021	Divatorpets Järta Av Cita	8,1%	1	1	7	ED:101 HD:102
Nej	SE32814/2020	Rolling Dog's Octavia	4,7%	1	1	4	ED:102 HD:103
Ja	SE12646/2021	Konglegrend's Fur Cone Frostie	3,5%	1	1	3	ED:94 HD:105

Kortsiktigt mål: Fem år

Behålla andelen hundar som har fria höfter och armbågar

NULÄGE:

Enligt utvärdering av SBK:s alla bruksraser så ligger vh sämre till vad gäller hd och ed än flera andra sbk-raser.

Fler hundar behöver röntgas och vi måste sträva efter bättre resultat, så att andelen friröntgade hundar ökar.

Se gärna SBK utvärdering

Långsiktigt mål: Tio år

Rasen har en jämn, hög nivå av hundar med utmärkt ledhälsa och det är minst 65% röntgade.

HD	RÖNTGADE	A	B	C	D	E
2015	66 %	53,3 %	33,3 %	13,3 %		
2016	72 %	50,0 %	24,0 %	26 %	2,0 %	
2017	60 %	47,4 %	26,3 %	22,8 %	3,5 %	
2018	66 %	68,1 %	23,2 %	7,2 %	1,4 %	
2019	70 %	64,8 %	23,2 %	7,2 %	1,4%	
2020	50 %	47,4 %	28,9 %	23,7 %		
2021	77 %	52,5 %	25,4 %	16,9 %	5,1 %	
2022	42 %	51,7 %	31,0 %	10,3 %	6,9 %	
2023	46%	43%	33%	24%		
2024	3,5%	100%				

ED	RÖNTGADE	0	1	2	3
2015	68,1 %	84,4 %	11,1 %	4,4 %	
2016	72,4 %	88,0 %	2,0 %	6,0 %	4,0 %
2017	60,6 %	80,7 %	19,3 %		
2018	66,0 %	92,6 %	4,4 %	2,9 %	
2019	70,1 %	79,6 %	13,0 %	3,7 %	3,7%
2020	50,6 %	86,8 %	10,5 %	2,6 %	
2021	77,6 %	81,4 %	15,3 %		3,4 %
2022	41,1 %	89,3 %	7,1 %	3,6 %	
2023	41%	84%	11%	5%	
2024	3,5%	100%			

MÅL 2: Mentalitet

Avelsrekommendationer avseende mentalitet.

Enligt rasstandarden ska vit herdehund vara "livlig, uppskatta aktivitet och ha ett balanserat temperament. Rasen ska vara uppmärksam och lättlärd, mycket social och trogen. Den är vänlig och lågmäld, aldrig rädd eller oprovocerat aggressiv. Vit herdehund skall vara en gladlynt, lättlärd och sportig hund med förutsättningar för all-roundutbildning. Rasens högt utvecklade sociala kompetens ger den en märkbar förutsättning att anpassa sig till all sorts händelser och situationer." Detta bör därför beaktas i avelsarbetet.

Leklust, social självsäkerhet och rädslor har en ärftlig aspekt. Därför rekommenderas det att hundar som kan tillföra rasen de positiva egenskaperna används i avel och att man undviker att föra osäkerhet och rädslor vidare genom avel med individer som uppvisar sådant.

Kortsiktigt mål: Fem år

Öka antalet mentalbeskrivna hundar till 45%.

Egenskaper som Vit Herdehundklubb önskar ska stärkas är lek (jakt, gripande, dragkamp) samt social säkerhet och att den vita herdehunden i framtiden får ännu mindre rädslor i förhållande till ljud.

NULÄGE:

Antalet hundar som deltar i MH sjunker. Antalet hundar som deltog i MH 2024 var 34 st i olika åldrar.

Antal hundar som fick fem på skott var sju st.

Långsiktigt mål: Tio år

Hundar med stor social självsäkerhet och leklust används i stor utsträckning i avelsarbetet. Hundar med kvarstående rädsla, social otillgänglighet och skotträdsla används inte i avel.

Närmare 50% av alla hundar mentalbeskrivs.

Vit Herdehundklubb har ett gott samarbete med lokala brukshundklubbar över hela Sverige och kan därmed anordna flertalet mentalbeskrivningar för rasen årligen.

Egenskapsvärden för vit herdehund

EGENSKAPER	MEDEL %
Nyfikenhet/orädsla	3,5
Agressivitet	1,6
Socialitet	3,2
Jaktintresse	2,4
Lekfullhet	2,9

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totalt antal hundar som gjort MH oavsett ålder per år	36	63	37	44	36	34

MH översikt fem år/ålder

Sammanställning per födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal födda	77	75	76	68	46	86
Känd mental status	30	26	28	23	11	1
Varav hanar	13	13	14	13	2	1
Tikar	17	13	10	10	9	-
Beskrivaren avbryter			1	2	-	-
Ägaren avbryter	3				-	-
Antal i procent	39 %	35 %	37%	34%	24%	-

MÅL 3: Arbetsegenskaper

Avelsrekommendationer avseende arbetsegenskaper.

För att rasen ska bibehålla sin funktion som lättlärd allround hund är det önskvärt att hundarna som används i avel har förmåga att utföra någon form av arbete och att denna förmåga kan dokumenteras och utvärderas genom till exempel deltagande i bruksprov, lydnadsprov, rally, nosework eller motsvarande och att även deras avkommor utvärderas genom någon form av dokumenterat arbete.

Kortsiktigt mål: Fem år

Öka antalet starter i bruksprov från dagens i genomsnitt 30/år till 35 eller mer per år. Öka antalet individer som deltar i bruksprov från dagens i genomsnitt 8 hundar/år till 10 hundar eller fler.

NULÄGE:

Under 2024 gjorde fem hundar MT, 4 hundar blev godkända. 24 starter i bruksprov utfördes.

Övriga sporter ca 519 st starter.

Långsiktigt mål: Tio år

Antalet starter i bruksprov per år är över 50. Antalet individer som deltar i bruksprov är över 20 hundar/år.

Antal starter i tävlingar 2024

Bruksprov	Igp	Exteriörbeskrivning	MT	Rally	Lydnad	Nosework	Vall NHAT/ HWT/ IHT	Viltspår	Utställning	Agility
24	3	8	5	74	43	154	5 / 1 / 5 Totalt 11	15	135	47

MÅL 4: Exteriör Utställning

Avelsrekommendationer avseende exteriör

Det är önskvärt att hundar som används i avel har en god exteriör som motsvarar rasstandarden och att deras avkommor utvärderas genom endera officiell utställning och/eller exteriörbeskrivning.

Kortsiktiga mål: Fem år avseende exteriör

Öka antalet enskilda individer som bedöms på utställning från dagens 21% till 25%. Öka antalet enskilda individer som exteriörbeskrivs från dagens 5% till 9%.

NULÄGE:

2024 exteriörbeskrevs åtta hundar. Nya utställningsregler gällande cert infördes 2022. Det går tydligt att se att antalet utställda hundar har minskat jämfört med 2019. 2020-2021 rådde pandemi därav lågt antal utställda hundar.

Långsiktiga mål avseende exteriör 10-15 år

- 30% av alla vita herdehundar ställs ut minst en gång.
- 20% av alla vita herdehundar exteriörbeskrivs.

Medverkan på hundutställningar de senaste fem åren. Åren 2020-2021 pandemi.

ÅR	NORDIC	NATIONELL	INTERNATIONELL	EXTERIÖRBESKRIVNINGAR	SEUCH
2024	34	76	21	8	1
2023	36	100	34	5	1
2022	48	75	49	8	1
2021	9	20	7	3	1
2020	0	14	8	0	4
2019	69	340	51	14	8

Det är önskvärt att hundar som används i avel har en god exteriör som motsvarar rasstandarden och att deras avkommor utvärderas genom endera officiell utställning och/eller exteriörbeskrivning.